

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . „ 42—
četrt leta . . . „ 21—
za mesec . . . „ 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta „ „ 50—
za četrt leta „ „ 25—
za mesec „ „ 7—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglas se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vln., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu štev. 19. Telefon
štev. 860. — Upravištvo je na Marjinem trgu
štev. 8. — Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisnica ali znak. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Pakt, Liga in Nova Zveza.

Prinašamo danes brez ko-
mentarja uvodne odstavke 143.
šterike Watsonove (Scotus Via-
tor) revije „The New Europe“
(10. julija 1919), ki nam kažejo
mirovno pogodbo in uspehe
pariške konference v angleški
luči. Drugo ob priliki. S—r

Kot v babilonski zmešnjavi tako
se širijo govorice o mirovni pogodbi.
Kolikor ima ta klavzul v poglavjih to-
liko je tolmačev, ki razlagajo kakšen
ji je cilj. Zato predvsem taka zmeda
v mnenjih. Vendar je svet v tej zme-
di med hrupom in prepričanjem slišal ter
opazil tri glasove. Predsednik Wil-
son izjavlja, da se strinjajo določbe
mirovne pogodbe z načeli, ki jih vse
buje njegovih preveč razbojnih (1)
„štirinajst točk“; G. Lloyd George
nam je dal „imaginativno (tako jo
imenuje Observer) interpretacijo“,
ki komaj odgovarja pravi resnici v
stvari; in skoraj se ni še posušilo
črnilo na podpisu, ko je izrekel
general Smuts svojo neugodno
sodbo. Kakor po navadi je Bur tudi
tu najbližji resnici. Prost volitenih
in parlamentarnih skrbi, ki so napoti
njegovim anglosaškim tovarišem v Pa-
rizu, da ne morejo jasno gledati in
govoriti v enostavnih besedah, je on
povedal prav to, kar misli večina pre-
vidnih ljudi. Mirovni pakt
niti kaj, s čemur bi se mogli po-
našati, sprejeti ga moremo le,
ker končastašno vojno in tre-
baga bo prekrejevali, z elabo-
rati in eliminacijami, dokler
ne bo iztrebljeno iz njega vse
zlo, ki ga ima, da tako omogo-
čimo rast zrnu, karg je do-
brega, General Smuts svetuje s
Hamletom,

„O, throw awy the worser part
of it,
And live the purer with the other
half“.

(Vrzite stran njegov slabejši del
in tem čistejši živite z ostalim)
Hamlet, III. šc. IV.

Ta klic velja za vsako državo,
zavezniško in sovražno, ne samo kar

se tiče mirovne pogodbe, ampak z o-
zirom na duha in srce vseh narodov.
Pogodba je edinole zunajni in vidni
znak notranjenega konflikta motivov,
tako dobrih kakor slabih, ki besni v
vsakem narodu v Evropi. V Nemčiji
se ziblje na tehtnici reakcija in revo-
lucija; v Rusiji je v zmešnjavi naspro-
tujočih si političnih smeri, osebnosti
in ciljev zavrela taka smola, da pre-
ti vsem ruskim sosedom dr-
žavljanska vojna; v Italiji se
baš ta čas s težavo trudi nesrečno
zapeljani narod, da pogleda oko v
oko dejstvom in ublaži strasti; v
Franciji ima obračun med
imperijalizmom in socijaliz-
mom šele priti, toda niveda-
leč; na našem otročju se je
britsko poglavje tega obra-
čuna že pričelo in se bo raz-
vijalo s strahotno naglico,
ako se ne bodo naši voditelji
izkazali za državnike boljše
kot dosedaj.

S te perspektive sodeč motrimo
situacijo, ki nas navdaja s strahom
za zaveznike v Parizu.

Način sklepanja miru in tega re-
zultati so taki, da je razbita na kosce
ne samo enotnost in skupnost zavez-
nikov kot takih, ampak tudi enotnost
in skupnost vsakega naroda v zvezi;
razbili so naše enotnost naši
lastni voditelji, ki so se trmasto
branili priznati, da so narodi, ki
so se borili in plačevali, trpeli in
prenašali izgube, upali na mir, ki
bi imel biti drugačen kot kakršne-
koli mir doslej — enako kakor je
vojna bila drugačna kot vse vojne
doslej.

Toda bili so razočarani, to raz-
očaranje se da meriti po nezaupanju,
ki narašča proti zavezniškim voditeljem
in po nevolji, ki narašča proti temu, da
se store koraki, ki so potrebni za to, da
se izvrše določbe mirovne pogodbe.
Odtod vse ostre diskusije, ki nas raz-
dvajajo. „Nasprotno je pa nemški
narod,“ pravi neki svojeglav opazo-
valec sedanega časa, „danes edin kot
je bil ves čas vojne. Če se gre za
zunanje zadeve njihove države, tedaj

ni več spora med Bernsteinom in Beth-
mann Holwegom ali pa med Luden-
dorffom in Ledebourjem. To ni morda
mnenje ex parte, ampak gotovo
dejstvo. Kdo bo trdil, da vlada v Nem-
čiji kakšno nesoglasje v vprašanju o
značaju zavezniške mirovne ureditve?
In kdo bo trdil, da smo v tem istem
vprašanju edini mi?

Čut za pravico, ki je bil med
celo vojno v oporo in edinstvo za-
veznikom, je prešel k našim sovraž-
nikom. To je resnično merilo za
ponesrečeno delo zaveznikov v
Parizu.

Italijansko - francoski odnošaji.

Dolgo so skušali prikrivati ofici-
jelni krogi, zlasti francoski, široki pre-
pad, ki je že zdavnaj zija med pri-
jateljstvi teh dveh dežel. Šele ob
padcu Sonnina, ki je bil oče te zveze,
so začele padati maske in začelo se
je pisati odkrito — ne samo v ita-
ljanskih listih — tako odkrito, da se
samo čuditi, da se je dalo vse to tako
dolgo prikrivati.

Ker pa v Italiji niti ne vedo na-
tančno, kdo je pravzaprav pripeljal
deželo v to desolatno situacijo, so v
začetku zmerjali vseprek, Francijo,
žurnalistiko, delegacijo in Sonnina.
Zanimivo je zlasti na kako prisrčen
način se je poslovil „Secolo“ od Son-
nina: „Skleni je Londonski pakt, za-
vlačeval napoved vojne Nemčiji, delal
protisrbsko politiko in je v decembru
1916. skoro razbil alijanco v Atenah,
ker je podpiral Konstantina proti Ve-
nizelu; ustavljal se je odpošiljati ita-
ljanskih čet v Macedonijo, nikdar ni
hotel slišati o razbitju Avstrije in se
upiral Rimskemu paktu; posraul je
gledal zavezniške čete na naši fronti,
z eno besedo, vsa štiri leta vojne se
je zdelo, da ne misli na nič drugega
nego svoj ozki in nezaupni narodni
egoizem...“

Francijo pa si je privoščil „Resto
del Carlino“: „Usodepolna ura za
Italijo prihaja, ura, ko bo po vsaj za-

časnem obračunu s premagano Nem-
čijo predložila račun zmagovita Italija.
Povedati je treba zaveznikom, da ni
nobene odločitve, dokler ni rešeno
vprašanje italijanskega miru. Veljava
Italije, ki je velika danes, bo jutri
večja. Od zaveznikov je odvisno, če
bo ta sila njih prijateljica ali sovraž-
nica. Italija je danes edina velesila —
Francozi vedo to — ki ima armado,
ki je materijelno in duševno zdrava
in ki edina lahko postane takoj strašno
politično središče vseh narodov, ki
jih teži anglo saksonski mir...“

To je bil mig s kolom in jasno
je postalo, da bo izval protidogovor,
ki ga Italija v svoji nevrasteni ne bo
vesela. Z ozirom na silo italijanske
armade je odgovoril maršal Haig in
rekel dobesedno: „Italija ni naredila
kaj prida v vojni in je bila po koba-
riškem porazu zaveznikom v breme.“
Po politični strani sta Italijanom prav
odkriti odgovorila Pertinax v „Echo
de Paris“ in Gauvain v „Journal des
Débats“, ki piše: „Ne, ne bomo žr-
tvovali nobeni kombinaciji naših slo-
vansko anglosaških zvez. Kakor je iz-
javil včeraj Clemenceau v Saint-Quen-
tinu bo živela naša zveza z Ameriko
in Združenimi državami tudi po vojni,
tvorila bo naše diplomacije. Anglija in
Amerika sta nam prihiti na pomoč,
ne da bi bili stavljali pogoje, ne ba-
rantali. Če vsled tega jim moramo
ostati zvesti. Kaj bi počeli, če bi stali
sami z Italijani proti Nemcem? Itali-
janski časniki nam povedo jasno:
Plačati bi morali vsak korak, vsako
intervencijo. Gospod Giolitti pa bi
triumfiral. Proti sebi pa bi imela vse
narode, ki nam zdaj zaupajo, in so
se vojskovali za nas in imajo iste
ideje kot Francija.“

Tako opleta Italija okrog sebe
kot slepec s palico in menda sama
pričakuje, da jo reši 21. julij iz te
situacije, iz katere je ne more rešiti
italijanska vlada.

P. P.

**Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh
gostilnah, kavarnah in brivnicah!
Pridobivajte novih naročnikov!**

VLADIMIR LEVSTIK.

130 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Sakrament!« je vzkliknil Jacques. »Visoko smo
se namenili! Pa če vam zdrkne povodec iz rok?
Jaz na vašem mestu bi računal z nepričakovanimi
naključji.«
»Noben slučaj ne izbriše tega, kar je. Toda
prisegel sem si, da ne odneham, dokler uspeh ni
vreden žrtve.«
»Žrtve!« ga je prekinil šofer nejevoljno. Kdo
pravi, da je potrebna? Kdo pravi, da bo?
»Žrtve bo,« je nadaljeval grof s strogo trdo-
vratnostjo, čeprav se mu je zdela, da sliši v svojem
glasu nepristen zvok. »Jaz padem tu, ali prej hočem
plačati svoj račun, z bliskom in kakor satan, kadar
izgine s pozorišča.«
»Trava naj ne poraste za mojimi koraki!«
»Nikoli več!« je dejal Jacques in mefistovsko
blisnil z očmi.
»Ti misliš, da me priklepje nevmkaj. In vendar
mi ni do ljudi — še do kraja ne, čeprav...«
»Ne postanimo sentimentalni!«
»Kadar se ustavi kazalec na določeni uri, bo
konec nagel. Saj ni več dolgo; morda še jutri —
kdo ve?«
»Potem je treba, da zberem vašo prtljago,«
je menil šofer, kakor bi prigovarjal.

Grof je brezupno mahnil z roko:

»Jaz ostanem... Včeraj sem bil na pokopališču;
prijazno je še tam, kjer leže izobčenci s kroglo v
glavi. Domača zemlja bo milostnejša od domačih
ljudi.«

»To je lirika, če se ne motim; slabi živci, po-
kvarjen želodec in srčna napaka, hehe! Jaz pa stavim,
da pojdeva skupaj.« In res je iztegnil desnico.

»Mari se norčuješ?« Grof je preteče dvignil
obrvi.

»Tako nisva zmenjena, čuvaj se!«
»Nikakor ne,« je dejal šofer še bolj ironično,
toda z bratsko toplim pogledom. »Midva se smeja
spreti, mágari če dela vaše visokorodje neumnosti.
Avto je pripravljen gospod grof — kakor zmerom,
vsako uro in minuto. Če bi vas kdaj prijel, spom-
nite se.«

»Kaj je spet to?«

»Nič hudega,« je odgovoril Jacques z nenadno
resnobo. »Sklenil sem te rešiti, kakor si ti rešil
mene. Odkraja nisem drezal v tvoj romantični načrt;
pristal sem nanj in šel s teboj na pot, ker sem
vedel, da si brez mene res osmočiš možgane. Zdaj
pa izjavljam odkrito, da bom pazil nate kakor na
punčico v očesu. O tragediji ni govora; avto čaka
noč in dan.«

S temi besedami je krenil po stopnicah ter pre-
pustil grofa mislim, ki so navalile nanj; sodeč po
njegovih negotovih mislih in razburjeni nervoznosti,
s katero se je napravljal k odhodu, so morale biti kaj
raznóvrstne in pustolovne. Ali danes je bilo treba

jasne glave, bolj nego kdaj. Stresel je glavo, napel
voljo in mišice vsega telesa, otrpnil za hipce v tem
naporu ter udušil notranji boj. Ostala je le mehkoba,
ki mu je bila zalila srce spričo suhoparnega šofer-
jevega priznanja in nekam moko je gledal, dosepeši
dol, na čudaškega tovariša, ki je skočil s tako ravno-
dušnim obrazom v svoje vozilo ter se pogreznil za
rokovod.

Nagla vožnja mu je vrnila treznost duha. Ulice
so letele gostoljudno mimo njiju; bil je ravno tržni
dan.

»Čez teden ali dva bo vseeno,« je mislil, meži-
kaje v solnce ter odzdravljaje mašinalno na vse
strani. »Dobro srce, ki ga skriva Jacques pod svojo
bodečo kožo... in jaz... in ves moj grdi račun
z življenjem; vse bo izginilo, kakor pisanje, ki ga
poliješ s črnilom. Zdaj gre za to, da ostanem dotlej
sebi zvest.«

Zaupal si je, dasi je čutil, kakor bi mu posta-
jala že sama misel vsak dan težja in bi se moral
boriti s trudno, komaj še interesirano lenobo, nalik
študentu, umorjenemu od ponočnega bedenja. Prišlo
mu je na um, ali ga ni okužil, ta postani zrak,
brezdušno plavanje v tem osredju, ki nima ne globin
in ne strmin. Morda so ga izželi objemi Dore, ko
je drevila ž njim skozi brezdná vseh slasti, dajala
se, z zobmi zagrizenimi v ustnice, in ljubila, kakor
bi preklinjala? Nemara mu je zadremal prijetni gnev
v omami tihih ur pri Mariji, kamor je hodil skoraj
vsak večer.

(Dalje prlih.)

Usodepolna ura.

Trst, 15. julija 1919.

Italijanski ministrski predsednik Nitti je ob otvoritvi parlamenta končal svoj programatični govor z besedami: Usodepolna je sedaj ura, morda najbolj usodepolna, kar jih je imela Italija v zadnjih časih... Mi bomo zmagali, ker hočemo zmagati, ker je potrebno, da zmagamo in ker Italija mora zmagati.

Iz teh besed ne odseva prepričanje italijanske vlade o pravičnosti italijanskih zahtev na mirovni konferenci. Italija se čuti osamljena med zavezniki, ki že davno niso več voljni podpirati njenega imperijalizma v svojo lastno škodo. Če pravi Nitti, da se glede jadranskega vprašanja še ni našla pot rešitve, ki bi zadoščala italijanskim „pravičnim nacionalnim“ zahtevam, je to znamenje, da se v Parizu vkljub londonski pogodbi upirajo italijanskim težnjam po jugoslovanskem ozemlju. Zato mora po Nittijevem mnenju Italija imeti gotovost, da bo premagala vse sedanje težkoče. Zato računa njegova vlada z vsemi možnostmi in noče izreči nobene besede, ki bi znale ustvarjati iluzije.

Uradna Italija torej nikakor ni prepričana o končnoveljavnosti ugodni rešitvi jadranskega vprašanja. Zdi se, kakor da bi v Rimu vedeli, da dela čas proti uresničenju italijanskih zahtev. Italijani postajajo vedno bolj nestrpljivi. Reški dogodki dokazujejo dovolj jasno njihovo razpoloženje napram Franciji in ostalima dvema zaveznikoma. Kakor poročajo iz Pariza, je Francija silno vznemljena vsled italijanskega napada na francoske vojake. Z ozirom na notranjo edinost zaveznikov, ki jo morajo čuvati pred svetom, je pristala Francija na preiskovalno komisijo za reške dogodke, obstoječo iz članov posameznih zaveznikov, v resnici pa so se vladni francoski krogi protivili imenovanju italijanskega člana v preiskovalno komisijo. Končno so se zjedini v tem, da ne sme biti predsednik komisije Italijan.

Italija, ki je izključena od vojaške konvencije med Ameriko, Francijo in Anglijo, ve dobro, kakšno mnenje imajo o njej zavezniki. Nasprotje med Francijo in Italijo zavzema vedno širše dimenzije. Italijansko časopisje piše odkrito o neizogibni krizi med apeninskimi kraljestvom in galsko republiko. Naravno: Francija je dosegla svoj cilj — uničenje Nemčije, in je potrebovala Italijo na svoji strani, ker se je bala, da bi Italija lahko pomagala Nemčiji. Sedaj je ne potrebuje več, pač pa ima na svoji strani Ameriko in Anglijo, ki ji lahko nudita pomoč ne samo v slučaju nemškega ampak tudi italijanskega ali celo nemško-italijanskega napada, kar v bodočnosti nikakor ni izključeno.

Torej ni samo rešitev jadranskega vprašanja, ki navdaja Italijo s strahom. So tudi druge stvari, ki težijo Italijo in ji jemljejo veselje do „zmage“ nad „veliko državo Avstrijo“, kakor je rekel Nitti. Mesto ene, bivše, vidi Italija kar več novih Avstrij, katerih sosedstvo in protitalijanska politika ji niso kar nič po volji.

Notranje politične razmere ne dovoljujejo Italiji več, da bi se igrala njena diplomacija z zunanjimi vprašanji. Morala italijanske mirovne delegacije se je navidezno spremenila, v resnici pa je še vedno tista, t. j. dvolična in brez poštenja. Italijanski politični krogi, ki nimajo radi svoje poštenosti pristopa v klico oficijelnih zastopnikov sedanje Italije, prorokujejo popolno fiasko italijanske diplomacije v Parizu.

V zasedenem ozemlju stoji stvari tako, da boljše ni treba. Ljudstvo, ki je kolikortoliko v stiku z italijanskimi funkcionarji, vedno bolj, kaj pomenijo razne odredbe. Vojaštvo, ki je v zadnjem času prišlo iz Italije, da nadomesti uporne čete v „Julijski Veneciji“, je ravno tako naveličano in nestrpljivo, kakor je bilo avstrijsko vojaštvo v zadnjih mesecih pred polomom. Moštvo je sito militarizma in si želi normalnega življenja.

Priprave za poizkusni generalni strajk so v polnem teku. Zdi se, da vlada v zadnjem trenutku ne bo storila nobenega koraka, ki bi povzročil še večjo zmešnjavo, ki bi pa eventualno tudi lahko povzročil hitrejši razvoj tega, kar ima priti. Volja ljudstva, razpoloženje mas,

vsestranska nezadovoljnost — to so momenti, ki odločujejo o bližnji bodočnosti Italije. Uradne izjave, stroge odredbe in vsa preventivna sredstva ne bodo mogla preprečiti razvoja dogodkov.

Nitti je govoril resnico, ko je klical poslancem v spomin usodepolno uru, ki se je že približala italijanskemu kraljestvu. Če bo pa Italija zmagala, — „ker mora zmagati“ — je pa vprašanje, ki ga bo rešila italijansko ljudstvo skupno s tokom časa, ki ne pozna nobenih zaprek in nobenega nasilja s strani posameznikov, katerih moč je prešibka, da bi postavili jez naraščajoči povodnji vesoljnega preobrata.

Finančni pogoji naloženi Nemški Avstriji.

Haag, 18. julija. (Dun. Ku.) Hollands Nieuws Bureau poroča iz Londona: „Daily Telegraph“ je prejel od svojega posebnega poročevalca iz Pariza podrobnosti o finančnih pogojih, ki so bili naloženi Nemški Avstriji. V splošnem se ujemajo s pogoji za Nemčijo, vendar se posameznosti bistveno razlikujejo. Člen 3. pravi, da se sestavi posebna podrejena komisija za odškodnino. Člen 5. govori o vrstah plačevanja in o rokih. Člen 6. trdi, da mora dati Avstrija vse gospodarske vire na razpolago alijanim in asociiranim silam. Člen 8. določa, da se mora oddati vse blago, ki so ga avstrijske čete prinesle s seboj iz tujih držav, ali ki se je našlo na avstrijskem ozemlju, ne da bi se njih vrednost odtegnila. Člen 10. zavezuje Nemško Avstrijo, da poda alijanim silam vse informacije, da se dožene škoda. Člen 11. zahteva, da mora Nemška Avstrija izdati vse zakonodajne odredbe, ki jih je treba komisiji za odškodnino. Od odškodnine bodo odšteti zneski, ki jih more Avstrija uveljaviti na podlagi obveznosti za gotova ozemlja, nadalje vrednost vodnih poti, železnice itd., kakor tudi svote, ki jih more Avstrija jemati v poštev od nekaterih državnih in zasebnih imovin. — Tem določbam so dodane priloge. Prva priloga določuje značaj škod, ki jih ima Avstrija povrniti. Druga priloga omenja, kako je sestavljena komisija za odškodnino. Amerika, Anglija, Francija, Italija in Belgija bodo zastopane vsaka po svojem zastopniku, dočim bodo imele Grška, Poljska, Romunska, Čehoslovaška in Srbija skupaj le enega zastopnika. V tretji prilogi se ugotavlja načelo odškodnin. Četrta priloga obravnava plačila, ki jih ima oddati Avstrija v naravi. Kot prva dobi Italija 4000 molznih krav, 1000 volov, 1000 telet in 50 bikov. Romunija dobi polovico tega in poleg tega še 1000 konj. Srbija dobi 1000 molznih krav, 500 volov, 1000 telet, 25 bikov, 1000 konj in 1000 ovac. Ta priloga se bavi tudi s vprašanjem odnešenih premičnin. Peta priloga določa oddajo avstrijskih materialij. Šesta priloga zahteva od Nemške Avstrije, da se odpove podmorskim in brzojavnim kablom, ki jih dobi Italija. Tudi pravice, ki jih ima Nemška Avstrija na podnorski kabel od Trsta do Krfa, dobi Italija. (Ldu.)

Za prospeh trgovstva.

Na občnem zboru Trgovske zadruge v Kamniku, dne 12. julija so se soglasno sprejele sledeče resolucije, katere so se uradnim putem predložile trgovskemu ministru v Belgrad, poverjeništvu za finance in trgovino v Ljubljani in poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani.

I.

Zgodovina vseh časov jasno priča, da narod, ki goji zdravo trgovino, tudi sam dobro vspeva. — Najvažnejši činitelj vse trgovine pa je brezdvomno mali trgovec. Kraji z dobro razvito trgovino imajo od nje korist že vsled čvrstega prometa. — Tega pa prejšnja država ni uvidela. — Poslušala je razne pristranske sebičneže in pospeševala proti trgovstvu naperjeno vstavljanje raznih konzumov in tem podobnih podjetij. Oproščala jih je skoraj vseh davkov in dajala tudi različne podpore. Celo postava glede obrtnih

prestopkov za ta podjetja ni veljala. Nasprotno pa se je trgovcem nakladalo neznosne davke, detalo stroge obrtne predpise in se jih pri najmanjšem prestopku tudi očitno kaznovalo.

Kljub tem krivičnim razmeram pa organizirani sovražniki vendar niso legali trgovca niso izpodrinili. — To je dovolj dokaza, da je poštena prosta nadrobna trgovina prav potrebna. — Zato pa je tudi potrebno in zahtevano, da se trgovstvu ne delajo zapreke in ovire, in da se ne pospešuje trgovstvu nasprotnih podjetij. — V dosigo teh popolnoma opravičenih naših zahtev, predlagamo, da naša nova država to krivično razmerje postavnim putem tako pravično uredi, da bodo konsumi in tem podobna podjetja pod enako trgovsko postavo, kot so drugi trgovci. — S to zahtevo ne delamo nikomur krivice, želimo le, da bi se trgovina potem strokovno izobraženega trgovstva zdravo razvijala; država pa naj bi v malem trgovcu našla koristnega in zvestega državljana.

II.

Vsled pomanjkanja kovanega denarja je detajlna trgovina silno otežkočena, ako se temu kmalu ne odpomore, je sploh vsa detajlna trgovina nemogoča! — Glede papirnatega denarja je pa položaj naravnost obupen! Bankovci so po večini pomanjkljivo žigosani, kar je krivda raznih komisij in slabe barve. Ako ni žig jasno čitljiv, zavrne tak denar pošta, davkarija, denarni zavodi itd. — Kaj naj ubogo ljudstvo s tem denarjem stori! Ljudstvo prebivaca trgovcem, da se ga samo šikanira.

Da se temu neznosnemu stanju odpomore, prosijo zbrani trgovci, da izda finančno ministru takoj kovani denar po 2, 5, 10, 20 in 50 para, istotako se zahteva in prosi, da se takoj nadomeste stari zamazani in s slabim žigom preskrbljeni bankovci z novimi bankovci!

III.

V povzdigo trgovskega naraščaja in v procvit trgovine je nujno potrebno, da se ustanovi čimprej v Kamniku meščanska šola! — Prosimo tudi, da nam naučno ministru čimprej ustanovi poleg že obstoječe nižje trgovske šole: trgovsko akademijo za Slovenijo v Ljubljani.

Veselo gibanje se je pričelo med trgovci in obrtniki skoraj po vsej Sloveniji. Trgovci snujejo pokrajinske gremije, trgovske zadruge, obrtniki obrtne zadruge in zveze in oboji prirejajo shode ter agilno delajo za izboljšanje stanovske zavednosti in izobrazbe. Tovariši trgovci in obrtniki, posnemajte svoje agilne tovariše, kajti le v trdni organizaciji in povzdigi izobrazbe je bodočnost trgovca in obrtnika. Sedaj imamo svojo državo, ki v zvezi z brati Hrvati in Srbi, ni majhna, temveč je velesila. Trgovci in obrtniki čaka lepa bodočnost, kajti Jugoslavija ima tako ugodno lego in je tako bogata dežela, da nas zato mnogi zavidajo. Ker uvidevajo, da je v Jugoslaviji bodočnost, silijo k nam — doslej le še posamezniki tujci, med njimi židi, a ta tok bo postajal od leta do leta močnejši, tako, da bo sčasoma preplaval našo lepo, bogato domovino ter izpodrinil domači slovenski trgovski in obrtni stan, če se mu ne postavimo v pravi čas v bran. In to more le dobro organiziran izobražen trgovski in obrtniški stan. V organizaciji je naša moč in bodočnost vsega slovenskega naroda.

Zanimivi podatki o pomenčevanju na Koroškem.

Ljubljana, 19. julija. Glede na narodnostne razmere v Podrbi (Krumpendorf) in okolici (blizu Celovca) so se našli sedaj v posesti komande Celovškega oddaja se nahajajoči kroniki prej avstrijske orožniške postaje v Podrbi nastopni veleznimivi podatki:

„Podrba in okolica sta imela do srede 19. stoletja čisto slovenski značaj in prevladal je slovenski občevalni jezik, ki je še sedaj med ondotnimi prebivalci v navadi v krajih Leinsdorfu in v Pričicah. Otvoritev južne železnice leta 1864 in hitro naraščajoči tujski promet je temeljito izpremenil idilsko življenje prebivalcev na bregu jezera. Čimdalje živahnije občevanje s celovškimi meščani in letoviščarji, ki so v čimdalje večjem številu dohajali iz vseh delov cesarstva in iz inozemstva, je pospeševalo razširjanje nemškega jezika in je vplivalo tudi oživljajoče na kulturni in gospodarski razvoj občin. Kmetje so polagoma prezidali in povečali svoje hiše, da bi bile primernejše za letoviščarje; nastala so nova udobnejša in vzorna poslopja in razlo je blagostanje prebivalstva. Slovenski jezik mlajše generacije se je močno izpodrinil, tako da danes v Podrbi govori le malo oseb slovenski. Samo v župni cerkvi v Brezi, k čiji fari spada Podrba, je enkrat ali dvakrat vsak mesec slovenska pridiga in se moli slovenski. Tako so tudi napisali na starejših nagobnih spomenikih docela slovenski, mlajši pa izključno nemški.“ (Ldu.)

Iz Italije.

Številne hišne preiskave in aretacije iz strahu pred revolucionarnimi izgrede.

Berlin, 19. 19. julija. (Čtu.) Iz Lugana poročajo: Iz Genove so pod vodstvom policijskega ravnatelja dospeli redarji inkarabinerji v Tesri Ponente, Cerviga no (?) in druga mesta in so v teh industrijskih mestih izvršili precej hišnih preiskav in aretirali nekaj oseb. Kakor piše „Corriere della Sera“, se je to zgodilo zato, da preprečijo revolucionarne izgrede, ki se baje pripravljajo za 20. in 21. julij. Kot odgovor na ta korak je 40 000 delavcev v tvornicah Ansaldo zapustilo delo. Mnogo socialističnih voditeljev je pobegnilo v gorovje. (Ldu.)

Mirovna konferenca.

Vprašanje Madžarske in Bolgarske. Lyon, 19. julija. (Brezlično.) Vrhovni svet zaveznikov se je včeraj pečal s položajem Madžarske. Danes v s. boto ne bo imel nobene seje radi proslave godu angleškega kralja. Komisija za odgovornosti je razpravljala včeraj zopet o določbah, ki naj jih vsebuje mirovna pogodba z Bolgarijo glede odgovornosti bolgarskih uradnikov in častnikov za postopanje v ozemlju, ki ga je zasedla Bolgarija. Kakor poroča „Petit Parisien“, se je komisija za določitev mej Bolgarije bavila včeraj s vprašanjem Tracije in Macedonije. (Ldu.)

Lyon, 19. jul. (B ezlično.) „Temps“ izraža v svojem uvodnem članku nado, da bosta Tittoni in Venizelos, ki se pogajata pred vrhovnim zavezniki svetom, rešila vsa sporna vprašanja med Grki in Bolgari v obojestransko zadovoljnost. (Ldu.)

Politični pregled.

p Zaplanjen apel. Italijanska cenzura je zaplenila apel, ki so ga priobčile „Primorske Novine“ na preiskovalno komisijo na Reki. Apel je bil v francoskem in hrvaškem jeziku ter podpisan od meščanstva brez razlike narodnostne pripadnosti.

p Sprememba pri „Hrvatih“. „Narodna Politika“ poroča, da je prišlo uredništvo „Hrvatov“ v roke protikršćanskega filozofa Bazale in nekega bivšega duhovnika.

p Še vedno jih ni izmodrilo. Nazborovanju nemške nacionalne stranke je bivši general Freytag pl. Loringhofen naglašal, da nemško nacionalna stranka ne sme trpeti, da bi njeni poslanci priznavali republiko in da mora delovati z vso silo na to, da se Nemčija pretvori zopet v monarhijo, to cerkev germanstva. Zbor je prejel ta govor z velikanskim navdušenjem in sklenil odposlati brzojavni pozdrav bivšemu cesarju.

v Holandijo. — Nemški nacionalci imajo pač nad vse pričakovanje trde butice.

p Aut — aut! Celjska „Nova Doba“ piše o naših nemških državljanih, da tli v njih še vedno iskra domišljije na kako nasilno izpremembo. „Pisanje našega socialističnega (recte socijalno-demokratičnega! Op. ur.) časopisja jim daje za take nade pač dovolj gradiva, saj se naša soc. demokracija odkrito priznava — v besedah — k boljševiški Moskvi.“ Nemci se še vedno demonstrativno upirajo odredbam naših oblasti, zato je treba, „da mora izginiti iz naše države vse javno obiležje onega, kar nas spominja na dneve naše sramote, našega suženstva, vse, kar nas spominja tega, da smo kot 99 procentna večina prebivalstva morali klonjati tilnik pred par mogotci, ki so z najdrznejšo strahovladno izdržali svojo oblast, pod zaščito državne uprave.“ Ako Nemcem njihova nemška vest ne pripušča, postati lojalni državljani kraljevine SHS, pa jim je brez ovir odprta pot, kamor jih sree vleče. Aut — aut!

p Kakšni so nemški prijatelji. Lyon, 19. julija. (Brezlično.) Kakor pravijo nekateri pariški listi, se je dogladalo, da je bil Marghiloman, bivši predsednik romunskega Nencem naklonjenega kabineta, mož, ki je podpisal bukareški mir in veljal za pokornega slugo maršala Mackensena, v vojni leta 1877. proglašen za beguna pred sovražnikom.

p Popisovanje posojila za narodno obrambo na Francoskem je doneslo do sedaj 2.608 milijonov frankov.

p Vrnitev nemških vojnih ujetnikov. Nauen, 17. julija. (Brezlično.) Prihodnji teden pričakujejo v Zapadni Nemčiji velikih transportov vojnih ujetnikov, ki so namenjeni za Severno in Zapadno Nemčijo. Vlaki, ki bodo pripeljali od 120.000 do 130.000 ujetnikov, bodo šli preko Düsseldorfa. Ujetniki bodo šli od zbirališča Haspe, odkoder bodo odpredani vsak na svoj dom.

p Romunija in njeni prijatelji. Lyon, 19. julija. (Brezlično.) Pod naslovom „Romunija in njeni prijatelji“ prinaša pariški „Radical“ članek, kjer pravi med drugim: Že dvakrat so si sofijski državniki izbrali izdajstvo in zavratnost kot učinkovitejšo in najmočnejše orodje proti Grkom in Srbom. Hočemo li pustiti Bolgarom možnost, da v nekaj letih zopet ponove svojo kravavo igro? Srbi in Grki imajo popolnoma prav, ako poglabljajo in stesnjujejo medsebojne vezi. Vendar mislimo, da ta njihova previdnost ne bo zadovala, ako je ne izpolni zveza z Romunijo. V Bukarešti so politiki, ki zahtevajo, da je sporazum med Srbi, Grki in Romuni nemogoč, češ da si interesi teh narodov preveč nasprotujejo. To naziranje je zelo obžalovanja vredno in izvira samo iz nesrečne navade, močiti vse stvari z istega vidika. Naše mnenje je, da mora vprašanje varnosti prednjačiti vsem drugim interesom in da prav ozir na varnost kaže tem trem narodom pot k sporazumu in složnosti. Ali jih niso morda njihovi medsebojni razpori v svetovni vojni skoro upropastili? Ako se vsled pomanjkanja gibanosti duha zamotava politika, se s tem okoristi samo sovražnik. Pri tej zvezi bi Romunija po svoji velikosti in moči zavzemala prvo mesto. V njeni neposredni bližini so: Čehoslovaška republika, Poljska, Jugoslavija in Grška. Z vsemi temi državami naj Romunija vzdržuje stike odkritosrčnega in rodovitnega prijateljstva.

p Odkrita boljševiška zarota v Bukarešti. Bukarešta, 18. julija. (Brezlično.) kakor poroča Romunski tiskovni urad, je odkrila bukareška varnostna oblast razširjen boljševiški komplot, ki je imel namen proglasiti sovjetsko republiko. Udeleženci komplota so bili večji del ogrski voditelji. Policija je našla manifeste proti dinastiji in je zaplenila milijonske svote francoskega denarja in rubljev. Aretirala je 42 oseb in jih izročila vojnemu sodišču. Ldu.

p Huda kazen. Berlin 18. julija. (Ciu) Odgovor nemške vlade na noto maršala Focha, kjer le ta zahteva za usmrčenje francoskega vojaka Mann-

hoima vsoto 100 000 frankov ki jih ima dobiti pokojnikova redovina, in nalaga mestu Berlinu kontribucijo enega milijona v zlatu, se je izgotovil v Weimarju, in se izročil danes dopoldne. Besedilo se objavi kasneje. Nemška vlada zagotavlja, da bo plačala omejeno vsoto pokojnikovi rodbini, pač pa ugovarja zahtevani kontribuciji.

p Za Rennerjevo in Seitzovo glavo 500.000 kron. Černovice, 18. julija. (Brezlično.) „Czernowitzer Allgemeine Zeitung“ poroča: Ogrski komunisti razširjajo manifest, v katerem je razpisana na glavo dr. Rennerja in Seitzu nagrada po 500.000 kron. (LDU)

p Nov list. V Splitu je začela izhajati „Rusija“, katere program je enofna slovanska državna misel. List bo izhajal dvakrat na teden.

p Belgija nezadovoljna z mirovno pogodbo. Berlin, 18. julija. (Dunku) „Berliner Zeitung“ am Mittag“ javlja iz Rotterdam: Belgijski zbornici sta sprejeli včeraj v skupni seji z nekaterimi pridržki mirovno pogodbo in sta izrazili obžalovanje, da je Belgija na mirovni konferenci tako slabo opravila. Razni zbornični člani so stavili med drugim vprašanje, ali bi Belgija ne mogla prijeti Avstrije za odškodnino, ko so vendar avstrijski topovi obstreljevali Antwerpen, ko Avstrija Belgiji niti še ni vojno napovedala.

Pokrajinske vesti.

kr Ustanovitev „narodne in šolske čitalnice“ v Grebinju na Koroškem. Na Petra dan, dne 12. julija 1919, se je ustanovila v Grebinju „narodna in šolska čitalnica“. Dne 13. t. m. se je nabralo pri narodni veselici 370 kron. Pa za to svoto ni mogoče nakupiti nobenih knjig. Zato se obrača nar. odbor na vse zavedne in zmožne Slovence in Slovenke z izkreno prošnjo: kdor ima kako za naše razmere primerno knjigo, podučenega ali razvedrilnega pomena, naj blagovolji jo nam podariti. Smo prepričani, da v župniščih, šolah in pri zasebnikih leži dosti take dušne hrane brez vsake koristi. Usmilite se torej našega ljudstva in posebno našega vzgoje potrebne naraščaja, naše šolske mladine in pomagajte nam utrditi in razširiti našo ljudsko in šolsko knjižnico, da bi naša deca dobivala namesto „Südmark“ le narodne knjige. Knjige blagovolite poslati na „krajevni narodni odbor v Grebinju“.

kr Grebinj. Na vseh krajih naše Koroške so se že Nemci sprijaznili z našo Jugoslavijo, le še v Grebinju je mnogo takih, ki še vedno čakajo odrešenja od nemškega „Volkswebra“. Dobro so nam znane njih zbirališča in njih skrivni načrti. Le glejte nemškutarji, da se še pravočasno umaknete, drugače bi se vam, ako je naše potrpljenje pri kraju, slabo godilo. Vsak trezen človek mora vendar biti hvaležen Jugoslaviji, kajti ona ga je preskrbela z živili, da jim ni treba stradati. Bodite pametni, dragi nemčurji, drugače se pa preselite v vaš „Reich“, sicer vam bomo mi k temu pomagali. Tudi tu po Grebinju se še potepajo razne odstavljene uradne in učiteljske osebe, katere nam le zapreke delajo. Obrnili smo se že do oblasti, a žalibog so bile te preveč mehkega srca in so se usmiliли teh hujskačev. Kako naj deluje tuk. nar. odbor uspešno, ako take ljudje nihče v stran ne spravi? Kako naj tuk. učiteljstvo doseže pri teh težkočah svoj cilj, ako jim ostavljene učne moči skrivaj otroke nemško učijo in hujskajo proti nam? To kar mi zidamo, nam oni podirajo, saj podirati je lažje kot zidati. Zato bi svetovali oblastem v Velikoven, naj bi s temi nemčurji tako postopali, kot so postopali Nemci z prof. K. v Građen.

kr Št. Jakob v R. Pretečeno nedeljo se je tudi pri nas, kakor v drugih krajih v Rožu praznoval Petrov dan z ljudsko veselico, ki je nosila značaj pravcatega ljudskega tabora. Slavnost je otvoril z nagovorom gosp. nadporočnik Est, ki je navzoče imenom jugoslovanskega vojaštva pozdravil in zagotavljal, da je slovenski Korotan, v

kolikor je osvobojen, osvobojen za vedno. Na to je deklamiral sedemletni Miran Špicar Rojčevu pesem „Jugoslaviji“ s tako vneto, da so se marsikomu porosile oči ob spominu na zatirano, sedaj osvobodeno domovino. Kot glavni govornik je prišel zopet med nas naš rojak gosp. J. Špicar, ki je v primerni sliki podal naše sedanje stališče, slavil junaške srbske brate in v pestrih barvah slikal razliko med propalo roparsko dinastijo Habsburžanov in narodno dinastijo Karadžorževićev. Med tem ko je naš sedanji kralj Peter delil vse gorje s svojim ljudstvom, bojeval se z njim in z njim bežal preko albarskih gora, se je avstrijski Karel ravno ob času, ko je teklo na italijanskem bojišču največ krvi, zabaval na Semeringu z budimpeštanskimi igralkami in tako v svoji vedno povdarjani pobožnosti dokazoval ravnotako pobožni Citi svoje zakonsko zvestobo. Govor je tako učinkoval, da so poslalsci še, ko je govornik nehal, stali nekaj časa na mestu, in zdelo se nam je, da premišljuje težke pretekle dni. K tej slavnosti se je nabrala nepregledna množica ljudstva. Nekateri so prišli celo čez demarkacijsko črto in pravili, da nemške tolpe še vedno nadlegujejo prebivalstvo, napravljajo hišne preiskave itd. Poslali pa so na ta tabor svoje zastopnike tudi nemškutarji, ki so začudeno gledali lepo prireditve in jugoslovansko vojaštvo, ki nikakor ni tako divje, kakor ga v nekaterih krajih, sedaj še od Nemcev zasedenih, slikajo razni hujskači. Še bolj pa so se čudili, ko so videli, da na polju vse lepo rase in zori, ko so vendar nemški agitatorji pravili, da so Jugoslavi pokončali vse polje. Nas prav veseli, da so se nemški vohuni prepričali, kako je pri nas. Slavnost je posetil tudi tukajšnji vojaški poveljnik, gosp. podpolkovnik Tripkovič, ki je povabil k sebi gosp. Špicarja in njegovega sina Mirana ter se jima na lepem patriotskem govoru, kakor se je izrazil, najsrčnejše zahvalil. Prireditve je vodil g. nadporočnik Est, sodelovalo pa je vse narodno žensstvo iz Št. Jakoba in okolice. Upamo, da bo tudi gmotni uspeh enak moralnemu.

kr Borovlje. Ker so mnogi od nemških hujskačev zapeljani domačini zbežali in ker so šole zaprte, je pri nas mnogo šolskih otrok, ki so brez pravega nadzorstva. Dobro bi bilo, ako bi vlada za to deca kaj ukrenila. Priporočali bi tudi otvoritev kuhinje, kjer bi otroci revnih staršev zlasti delavcev dobivali vsaj kosilo. Radi strašnega pomanjkanja živil v Nemški Avstriji, h kateri so Borovlje spadale 6 mesecev, je tu vse, staro in mlado, popolnoma sestrano. Cene nekaterim živilom, posebno mesu se morajo na vsak način znižati.

kr Borovlje. Pri nas gospodari še vedno Nemeec. Če rabi Slovenec potrdilo za škodo, narejeno mu od nemških tolpe, mora prositi Nemca, da mu to potrdi. Če bi to bili pošteni ljudje, bi človek še prestal tudi to izkušnjo, toda ti so ljudje, ki so nas preganjali kot navadne zločince; ti so oni, ki so plačevali iz občinskega žepa tisočake zloglasni „Volkswehr“, ki so dali 7000 kron podpore listu „Freie Stimmen“ v Celovcu. Par slučajev. V Borovlje sta prišla 10. t. m. en francoski in italijanski oficir, ki sta ju sprejela Nemeec Kastner in nemčur Graci. Slovincu je bil zabranjen pristop k oficirjema. Še le ko si je s silo priboril dostop je zvedel, za kaj gre. Omenjena oficirja sta poizvedovala, če je res, da se bo za vsakega Slovence, ki so ga ubili Nemci, ustrelilo 25 Nemcev! To poročilo je šlo v Pariz skupno s pojasnilom, ki so ga dali Nemci! Drug slučaj. Občina sprejema še vedno dopise od nemškega okr. glavarstva v Celovcu. Tu imamo jugoslovansko okr. glavarstvo v Celovcu pa še nemško! — V Gracijevi gostilni se še vedno zbirajo nemčurji, čeprav je ta mož zelo kompromitiran in v kljub temu še vedno uraduje naprej. Dosedanji način uprave politične oblasti v slovenskem Korotanu se mora temeljito spremeniti. Če ne, bomo prinesli dovolj materiala, da bodo naši bratje po vsej Sloveniji informirani, kako se gladijo Nemci z

rokavicami, našim ljudem pa se kri-vica godi.

kr Trgovska šola v Novem mestu. V Novem mestu se namerava v prihodnjem šolskem letu ustanoviti dvorazredna trgovska šola z enoletnim pripravljalnim tečajem, ki bi bila dostopna dečkom in deklicam. V pripravljalni tečaj se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili ljudsko šolo in spolnili svoje 13. leto vsaj še tekom tistega leta. Za sprejem v trgovski prvi letnik pa je predpisano dovršenje 14. leta vsaj tekom leta in pa uspešen obisk ljudske šole. Poleg tega je sprejem odvisen od uspešnega izida prijemnega izpita, ki pa odpade pri učencih, ki so z uspehom dovršili 4. razred kake srednje šole, popolno meščansko šolo ali pripravljalni tečaj. Stariši učencev, ki prihajajo v poštev in bi imeli veselje do trgovskega študija naj blagovolijo to v lastnem interesu takoj naznaniti „Gremiju trgovcev v Novem mestu“.

kr Ježica. Naš bivši g. župan Vinko Ahlin je bil zelo ponosen na svoj županski stolček in posebej še na svoje vestno uradovanje; kar je on govoril in vknjižil v občinskih knjigah, to je vedno držalo. Ponašal se je bahato: „To je faktum, to je resnica, kar jaz pravim“. Bivši g. župan, ali je to tudi faktum in resnica, da ni v letni bilanci gasilskega društva za leto 1918 izkazanih 30 kron, ki jih je podarila ga. Ekar, ki ste jih baje pozabili dati blagajniku? To pa je faktum in resnica! Nadalje je ga. Ekar darovala za občinski ubožni sklad 100 kron. Teli 100 kron ste menda pa tudi pozabili nakazati blagajniku, ker jih ni bilo nikjer vknjiženih. Sicer pa, kaj je revežem treba še več, ko jim gre itak tako dobro, da se na 100 kron menda lahko pozabili Sicer se je pa po poizvedovanju tistih 100 kron vendarle našlo in se jih — po 14 mesecih — vknjižilo. Saj je g. drž. pravdnik izjavil, da dejanje ni kaznjivo, ampak plačljivo. To je tudi faktum in resnica! Vsled tega dogodka je bil g. tajnik precej prestrašen. G. tajnik, zvest Susterčljanec, se je pa med vojno prav pridno potil pri aprovizaciji, rentalil nad ženskami — in delal prošnjo na okrajno glavarstvo, da bi se mu nakazalo 6 kg moke več na mesec kakor drugim. Res lep zgled poštovitosti! — Tistih 100 kron pa je razburilo tudi bivšega župnika, tako da je trojica v zadregi tekla k novemu gosp. županu, ki je seveda radevolje bil pripravljen vknjižiti 100kronski zaostanek. Tudi g. župan ima svoje muhe, da ni pustil na vpogled občinske mape, ki se je rabila pri vpeljavi elektrike. Sicer se bo pa mož ob novih volitvah lepo vsedel raz stolček na tla. Ljudje uvidevajo, da samovoljno gospodarenje le preveč trpi vled vedne pozabljivosti. Precej megle imamo na Posavju že od spomladi, pa le, ker iztepmo moko iz vreč, ki se bo pa še dolgo kadila. Le g. Kristanu pri deželni vladi se ta megla malo dopada. — Če morda ni še več kronic vpisanih, bo še marsikaj faktum in resnica.

kr Savinjska podružnica SPD. je začetkom meseca julija otvorila Frischeauf Dom na Okrešlju in nedanjo nemško Piskernikovo hišo v Logarski dolini. Po 20. juliju bode oskrbovana tudi nemška kočna na Korošici, kjer se bode dobilo vino, čaj, kava in žganci. Ker ima kočna na Korošici zlasti za turiste iz bivše Kranjske ugodnejšo lego, se Kočbekova kočna na Molički planini ne bode oskrbovala, kar naj uvažujejo turisti prišedši iz bivše Štajerske. Kočo na Korošici, ki je bila oropana, je podružnica preskrbela z najpotrebnejšim inventarjem.

kr Vuzenica. Ko sem čital obupni klic naših internirancev v Gmündu, me je ugrabila sveta jeza vsled nepravilne dobrohotnosti nekaterih naših Slovencev. Najprej naznanijo vojaški oblasti, da je treba te in te Nemce odvesti kot talce; teden dni pozneje pa začnejo isti moledovati pri politični in nepolitični oblasti, da so jih zopet izpustili, češ ker so nedolžni itd. Da niso vsi ti Nemci enako krivi, o tem seveda ni dvoma; žalostno pa je, da se naši

potegujejo na pr. za Nemca, v čegar gostilni so se po izjavi drugih odkritosrenejših Nemcev zbirali vsi elementi, ki so hajskali proti naši državi. Žalostno je tudi za dotične Slovence, da se dajo toliko vplivati od L. tete; mogoče jo predlagate pri prihodnjih volitvah kot županjo, ker že sedaj odločuje pri naših občinskih zadevah.

kr Neverjetno! V nedeljo, dne 20. t. m. tekmuje pri nas v Mariboru prvi ljubljanski športni klub „Ilirija“ z „L. Marburger Sportvereinigung Rapid“. Nas vesel, da pridejo ljubljanci v Maribor, tem boljše bi nas veselilo, če bi igrali proti I. slov. športnim klubom „Maribor“, ki baje pri nas obstoja. Zelo čudno se nam zdi, da se je zopet dovolilo mariborski nemškutariji ustanovljati društva, v katerih se hajska proti naši oblasti in se kujejo naklepi proti našemu kraljestvu. Kaki prisilni Nemci so člani pri tem internacionalnem klubu, pričajo imena n. pr. Ružez, Križanc, Grlič, Glažer in dr. Žalibog so tudi nekateri jugoslov. vojaki zabredli med lačenbergerje. Imena si pridržimo za prihodnjic. Ali oblasti ne vedo, da je glavni voditelj tega kluba Geisler iz Rajha, prejšnji voditelj „Marburger Turnvereina“, znan kot eden največjih hajskačev še iz mirne dobe. Kaj še sploh ta človek tukaj dela? Kdor je poznal „Marburger Turnverein“, tisti ve, kako se je delalo v tem društvu proti slovenstvu. Ali se še spominjate, kako so leta 1908. člani tega „Turnvereina“ pobijali v Narodnem domu in pri knezoškofu šipe? In voditelj je še pri nas. Gosp. knezoškof jim je najbrže iz hvaležnosti dal na razpolago prostor na Tezni. Društvo se sicer skriva pod krinko „Internationaler Sportklub“, toda kdor pozna njih denarne protektorje, ve, kake internacionalne namene zasleduje. Mi kategorično in odločno zahtevamo, da se nemški športni klubi, katerih v Mariboru kar mrgoli na pr. „Rate Elf“, „Rapid“, „Sturm“, „Hertha“ i. dr. razpuste, ker ne bomo trpeli, da se bode na meji razširjal in gojil nemški duh naprej, pod krinko internacionalizma. Od našega slovenskega športnega kluba pa pričakujemo, da se povzdigne v kratkem na isto stopnjo, kakor so druga jugoslovanska športna društva.

Bratje iz Srbije so prišli.

Radosti nam drhti srce danes, ko smo stisnili bratsko roko, po kateri smo segali zaman dolga, tužna leta sužnosti. Po tej poštenih roki, ki je visoko in ponosno držala zastavo svojega toliko izkušnega naroda, ki ni niti v najtežjih dneh trepetala v brezupni, ki je z orožjem pisala svoje geslo: Umreti a nikdar kloniti.

Ko smo videli te svetle oči, te junške postave, te mlade energične poteze naših mladih bratov, je čutil vsak izmed nas: to so oni... To so sinovi in bratje onih junakov, ki so nam priborili svobodo, to so sinovi in bratje onih junakov, ki so se z nami ramo ob ramo borili na Koroškem, onih junakov, katerih premnog spi nevzdravno spanje na mejah naše domovine in mrtev straži našo sveto zemljo. In ko se je razlegel čez množice njihov gromki klic: „Živela naša Gorica! Živel naš Trst!“ takrat smo vedeli, so vsi naši in mi vsi njihovi.

Dolgo pred naznanjenim prihodom vlaka se je že pričela nabirati množica na kolodvoru in kmalu se je napolnil peron, aula in prostor pred kolodvorom. Nestropno so pričakovali drage brate in dasi je imel vlak dobro uro zamude, se množica ni zmanjšala. Končno so prišli. Godba je zaigrala, gromoviti živjo-klici so doneli težko pričakovanim gostom nasproti — oči so se srečale, roka se je vtopila v roko.

Pred kolodvorskim poslopjem so mili nam gostje zapeli „Naprej zastava“ — nakar jih je g. dr. Triller v kratkem, jedrnatem govoru pozdravil. V imenu društva slov. profesorjev jih je pozdravil g. prof. Korun — v imenu celokupnega dijaštva pa g. Goslar Branko. Za sprejem se je v iskrenih besedah zahvalil g. prof. Jovan Kangrga in dijak Jovanović. Navdušenost je dosegla svoj

višek, ko je govornik povdarjal, da je Ljubljana toliko slovenska kakor srbska, Belgrad srbski kakor slovenski. Oduševljeno vikanje je prekinil šele odhod po Dunajski cesti pred glavno pošto, kjer se je bila medtem že zopet zbrala velika množica, ki je prišlece navdušeno pozdravljala. Na vsej poti pa jim je svirala godba, pozdravljale jih mnogo-brojne zastave in klicanje občinstva. Tudi ko so se naši gostje razšli k večerji, jim je povsod sledilo burno pozdravljanje, ki je iskren znak, kako dragi in kako mili so nam naši bratje iz Belgrada.

Poziv dijakom!

Pozivamo vse dijake, srednješolce in visokošolce obojega spola, da se pri današnjem obhodu pridružijo vsi milim nam srbskim gostom, jim dajejo zaželjena pojasnila in so jim sploh v vsakem oziru na uslugo. Dolžnost vsacega je, da stori vse, kar je v njegovi moči, da se bodo bratje iz daljega Belgrada počutili med nami kar najugodnejše — kot brati med brati.

Poziv meščanom!

Hišni posetniki ljubljanski so naprošajo, da v sprejem srbskih maturantov okrase hiše z zastavami. Odbor.

Dnevne vesti.

dn Potovanje v ali čez Jugoslavijo. V avli tukajšnjega južnega kolodvora je izvešen s pisalnim strojem pisani razglas, da je za potovanje v Jugoslavijo ali čez ozemlje Jugoslavije potreben vizum kake jugoslovanske oblasti.

dn Višji šolski svet v Ljubljani je na svoji IV. redni seji dne 17. jul. 1919 soglasno odobril in sprejel poslovník višjega šolskega sveta, soglasno sklenil resolucijo na poverjenišvo za uk in bogočastje glede končne zakonite uvedbe obveznega telovadnega pouka na vseh šolah po načrtih, ki jih izdeluje posebna anketa, ter odobril za poverjenišvo za uk in bogočastje izdelano naredbo o udeležbi mladine pri telovadnih tečajih slovenskih telovadnih društev. Dalje je sklenil, da se ustanove v šolskem letu 1919/20 po ena deška in deklška meščanska šola v Ljubljani in Sp. Šiški, dalje deška in deklška meščanska šola v Trzinu, pogojno pa, da se ustanovi meščanski šoli v Ribnici in Ptuj, ako se za veže šolski ali sodnijski okraj, ali vsaj občina, za vzdrževanje poslopja in kritje stvarnih potrebščin. Preuredi se meščanske šole v Mariboru. Za meščanske šole se sistemizira in takoj razpiše v celem 30 učnih mest ravnatelj in strokovnih učiteljev in učiteljic ter eno mesto učiteljice ženskih ročnih del. Za meščanske šole se sklene osnovni učni načrt. Oddale so se službe nadučitelja v Grosupljam, pri Sv. Juriju v Slov. Goricah, služba učiteljice pri Sv. Rupertu v Slov. Goricah, ter odobrile premestitve dveh učiteljic. Razgovarjalo se je o predlogu na poverjenišvo za uk in bogočastje, da se dovolijo razpisi nekaterih vakantnih učnih mest, ki so sedaj začasno zasedena. Predlaga se poverjenišvu za uk in bogočastje, da se preosnuje državní gimnaziji v Ptuj in Celju, z novim šolskim letom v realni gimnaziji.

dn Organizacija trgovskih nastavlencev s sedežem v Ljubljani spi spanje pravičnega. Njen delokrog se omejuje menda samo na čajne večere. Treba bi bilo malo več resnosti in dobrega nastopa. — Kakor je bilo slišati, so gg. trgovci že nekoliko povišali plače svojim uslužbencem, a ne toliko, da bi bil njih gmotni položaj kaj izboljšán. Organizacija pa se ni zgenila, da bi zahtevala vsaj tako izboljšanje plač, da bi se moglo živeti. Spavajte in prespite probujenje vesoljnega delavstva. — Član organizacije.

dn Za pogorelce v Zagradcu je dovolila vlada 50.000 K podpore za prvo silo. Prehranjevalni urad pa izvede samostojno podporno akcijo.

dn Izboljšanje gmotnega stanja političnih uradnikov. V ministrtvu za notranje posle se izdeluje zakonski

predlog za izboljšanje gmotnega stanja policijskih uradnikov.

dn Ravnateljstvo državnega učiteljskega v Ljubljani pozivlja k zglasitvi gojence in gojenke tretjega letnika, ki žele prihodnje leto nastopiti učiteljsko službo, kjer dobe pojasnila o šesttedenskem počitniškem tečaju. Vabi tudi abituriente gimnazij in realk, ki bi se hoteli posvetiti učiteljskemu stanu. Pri sedanjem splošnem pomanjkanju učiteljskega, je tak tečaj resnično potreben in se splošno odobrava. Nikakor se pa ne more umeti, zakaj se izključujejo iz tečaja gojenci in gojenke goriškega učiteljskega. Ali niso tudi ti učiteljski naraščaji, ki jim je bila usoda med vojno najbolj nemila, ki so kot begunci mnogo trpeli in komaj pričakujejo, da bi prišli do kruha. Ali nimajo ti prednosti pred drugimi abiturienti? — Ali se niso pripravljali tri leta za učiteljski stan? — Reklo se bo sicer, da so zaostali v znanju mnogo za drugimi. Res je, da niso mogli tako napredovati kot drugi, a kdo je temu kriv? — Nesrečna vojna, ki jih je prepodila iz njih domovine in so begali kot izgubljene ovce, dalje neprimerna stanovanja in trdi begunski kruh. Krivično in neusmiljeno bi bilo, ako bi se goriški gojenci in gojenke ne sprejeli v omenjeni tečaj. S pridnostjo bi se dalo še marsikaj doseči; rešeni bi bili nadaljnega trpljenja, njih starši-begunci pa mnogih skrbí.

Ljubljanske vesti.

I Umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu se zaključí v nedeljo 20. t. m. ob 19. uri.

I Izlet „Ljubljanskega Zvona“ v Kamnik danes popoldne se vrši ob vsakem vremenu. Izletniki se odpeljejo iz drž. kolodvora ob 14. uri 20 minut. Vlak bo gotovo vozil; za zadostno število železniških voz je preskrbljeno. Želimo, da se občinstvo v velikem številu pridruži izletnikom in obišče zanimiv koncert v kamniški sokolski telovadnici. Povratek iz Kamnika zvečer ob 20. uri 57 minut.

I Koncert ruske pesmi in plastične igre se vrši v torek, 22. julija v Ljubljani v Union ki dvorani zvečer ob 20. uri. Sodelovale bodo umetnice: gospa Marija Valujeda, operna pevka petrogradske opere; gospa Dionizija Polapenko, hči slavnega ruskega pisatelja, igralka bivšega imperatorskega baleta v Petrogradu, in gospodična Valja Durnovo, ruska pianistinja iz Petrograda in gospod Moskvín, plesalec. Spored priobčimo prihodnjic.

I Veselica ZJŽ v Zalogu se vrši. Vlak odpelje ob 15. uri.

I Izlet srbskih gostov na Bled. Dne 22. t. m. odhod na Bleg z glav. kolodvora ob 6. uri 15 min. in vlak prispe na Jesenice ob 8.15. Odhod z Jesenic ob 8.31, prihod na Bled ob 8.47. Odhod z Bleda ob 14.14, prihod na Jesenice ob 14.37, odhod z Jesenic ob 14.53, prihod v Kranj ob 15.49, postanek 206 minut, odhod ob 19.15, povratek v Ljubljano ob 20.05.

I Zadruga gostilničarjev v Ljubljani. Z ozirom na odredbo dež. vlade, da je v dnevih splošnega štrajka v nedeljo 20. in ponedeljek 21. julija prepovedano točiti alkoholne pijače, se od strani zadruge priporoča, da bi gostilničarji in kavarnarji svoje lokale enostavno zaprli, ker se jim drugače skoraj ni mogoče ubraniti točenja in nato neizogibnih kazni.

I I. splošno društvo jugoslov. vpokojencev v Ljubljani naznanja svojim članom, kateri so služili pri drž. železnici, da pridejo takoj po zamudno pokojnino. Načelnik.

I Hvala lepa! Šri se govoriča, da prevzame višje vojaško zdravniško mesto bivši avstrijski štabni zdravnik Rubinstein. Mislimo, da imamo slovenskih zdravnikov v aktivnem vojaškem službovanju dovolj in bi nam ne bilo treba klicati na tako odgovorno mesto židov, ki med našim vojaštvom gotovo ne bodo uživali zaupanja, še manj pa simpatij.

Zadnje vesti.

Splošna stavka na Francoskem odložena.

Pariz, 19. aprila. Upravni odbor Splošne delavske zveze (C. G. T.) je po konferenci z ministrskim predsednikom Clemenceaujem sklenil odložiti na 21. t. m. proglašeno splošno stavko vsega mednarodno organiziranega delavstva.

Nezaupnica Clemenceaujevi vladi.

Saint Germain, 19. julija (Dku.) Clemenceaujeva vlada je včeraj v zbornici dobila nezaupnico radi gospodarske politike. Po daljši precej živahni debati, je bilo 227 glasovi proti 213 glasovom sprejet nastopni dnevni red poslancev Augagneurja: „Zbornica ugotavlja, da so se od januarja 1919 cene v Belgiji znižale za polovico. Na Angleškem pa od premirja za eno četrtno, da so pa v istem času na Francoskem neprestano rasle. Zbornica ocenjuje gospodarsko politiko vlade po njenih učinkih in prebaja na dnevni red.“ (Ldu.)

Vzroki odložitve splošne stavke.

St. Germain, 19. julija. (Dku.) Kako pomemben se zdi poraz vlade pri gospodarski debati zbornice socialističnim poslancem, sledi iz sklepa, ki ga je storila še sinoči C. G. T. (Splošna delavska zveza), namreč da je odpovedala stavko 21. t. m. Po daljši debati so izdali sledečo izjavo: Upravna komisija C. G. T. (Splošna delavska zveza) zavrača, ko je položaj proučila, vladne odredbe proti draginjam. Komisija ugotavlja, da je z glasovanjem v zbornici, ki je vendar enkrat sledila besedam delavstva, ki so obsodile gospodarsko politiko vlade — ustvarjen nov položaj. Komisija misli, da je treba položaj nanovo proučiti, ter se je odločila za to, da odloži demonstracijo od 21. t. m. in vprašati tozadevno glavni odbor Confederation generale du travail, ki se bo 21. t. m. zbral v Parizu.

(Ker so tudi Francozi odpovedali, bode torej jutri stavkali le Italijani in Nemci; tem se zopet pokaže italijansko-nemška zveza.)

Nova ministrska kriza.

Ministra dr. Korošec in Gostinčar odstopila.

Belgrad, 19. julija. Danes se je pojavila ministrska kriza. Ministra dr. Korošec in Gostinčar sta odstopila. (Ldu.)

Vzroki ministrske krize.

Zagreb, 19. julija. (Izv. poroč.) Kakor javljajo iz Belgrada, je došlo do izbruha krize vsled diferenc med Protićem in dr. Korošcem glede socialistične stavke dne 21. t. m. O podani demisijski razpravi jutri ministrski svet. V političnih krogih upajo, da se kriza mirnim potom izravna.

Spominjajte se invalidov, zbirajte za nje!

Listnica uredništva.

Ljubljana. Nero. Prosim za vaš naslov, sicer gre vaš dopis v koš. — Razočaranje. Podpis nečitljiv, torej v koš. — Rogaška Slatina. Koroški Slovenec. Prepis vašega dopisa smo poslali na pristojno mesto. — Pliseč članka „Duhovniki in davek na samce“, prosim, naj javi svoj naslov.

Aprovizacija.

Sol za obrtnike in zavode. Zavodi ter pekli, mesarji in gostilničarji, ki rabijo za svojo obrt, naj se takoj zglašijo v aprovizacijski pisarni na Poljanski cesti 13., ker se sol ne bode za nikogar hranila.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanejo pruh 10 besed 4 K,
vsaka nadaljna beseda 20
uln. - Dopisovanje in ženitne
ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Prodaja se:

Krava, 8 mesecev breja
se radi pomanjkanja sena
ceno prodaja. Naslov v upravi.

Prodaja se lepo pohištvo
za spalno sobo in kuhinjo.
Sv. Florjana ulica 40. 1670

Večje partije damskih
nogavic ter sukanca, črnega
in belega, nudi trdka Josip
Petelin, Ljubljana, Sv. Petra
nasip.

Kupi se:

Trgovsko hišo se kupi
v Ljubljani. Na deželi se kupi
posestvo pripravno v indu-
strijske svrhe z vodno ali
parno močjo. Ponudbe na
upravništvo pod „Industrija“.
1762

Vinske sode 50-500 l
vsebine kupim. — Ponudbe
na upravištvo pod „Vinski
sodi“.

Kupujem smrekov les,
jelka, hrastov in bukov bodi
si okrogel ali rezan. Cene za
les naložen v vagon se naj
naznanijo na V. SCAGNETI,
parna žaga za drž. kolodvo-
rom v Ljubljani. 419

Službe:

Tesarje kakor tudi več
učencev se sprejme proti do-
bremu plačilu v trajno delo.
ANTON STEINER, mestni
tesarski mojster, Ljubljana,
Jeranova ulica št. 13. 747

Hlapec se sprejme, ne-
oženjen lahko s hrano in
stanovanjem, oženjen pa s
stanovanjem. — Poizve se:
Jeranova ulica 11. 998

Pleskarskega vajenca
sprejme tako: Ant. Miterger,
Sp. Siska, Knezova ulica 121
1019

Izvrjena sobarica se išče
za Osijek. Nastop službe
tako. Ponudbe z zahtevo
plače in po možnosti s pri-
loženimi priporočili ali pre-
pisi istih je poslati dr. G.
Fein, zdravnik v Osijeku.

Sprejme se več čevljar-
skih pomočnikov. Za hrano
in stanovanje pr. skrbjeno.
Anton Lesjak, čevljarški moj-
ster. Kandija 38, Novomesto.

Gospodična, večša slo-
vensčina, ita ijanščina in nem-
ščina popolnoma in nekoliko
francosčina, zmožna eno-
stavnega in dvojnega knji-
govodstva, strojepisja in s
praktično vseh pisarniških
delih želi svojim znanostim
primerne službe. — Naslov
pove uprava.

Klaviro poučuje učiteljica
v Gl. Matici, konserv. Na-
slov pri upravi. 1021

Razno:

Popravila žepnih ur in
zlatine sprejema F. ČUDEN
sin, nasproti glavne poste v
Ljubljani. 925

Iščem sobo s pohištvo
— če le mogoče s celo hrano.
Cena postranska stvar. Po-
nudbe na: Zlatko Planinc, ta
čas kot privremene vojne
bolnice u Mostaru. (Herce-
govina.)

**Dopisovanje in
ženitne ponudbe**

Mlad ribič išče in lovi —
Dok si ribe zlate ne vlovijo.
Mlad Slovenec, žurnalst,
dobre narave (vsaj tako ga
drugi cenijo), kateri se je za
vreme svetovne vojne po-
tujini potikal, želi tem potem
poznanstva z veselo Slo-
venko. Ima se v kratkem v
Slovenijo povratiti. Cenjene
ponudbe — če le mogoče s
fotografijo — se naj blago-
vole nasloviti na: Zlatko
Planinc, žurnalst, ta čas kot
privremene vojne bolnice u
Mostaru (Hercegovina). 1010

Železniški uradnik kot
postajenačelnik v krasni po-
staji se želi oženiti z dobro
sitirano gospodično, ozir.
vdovo od 35-40 let. Ponud-
be s sliko naj se pošiljajo
na upravništvo pod M. P. 78.

Kupim (ali v najem
vzamem)
gostilno, kavarno
ali

trgovsko hišo
z večjimi kletmi blizu ko-
lodvora. Ponudbe na:
Andrej Oset, Guštanj.

Učenko

poštenih starišev in s
potrebno šolsko izobraz-
bo sprejme takoj pod
zelo ugodnimi pogoji
Fa I. Kušlan, Kranj.

Josip Jug

stavbeni in pohištveni
pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16

naznanja, da še vedno dela
s pristnim blagom.

Izvršitev točna. Zmerna cena.

Za vsa izvršena dela jam-
čim 2 leti.

Živo apno, zidno in
strešno opeko

— v celih vagonih —
ponuja

„Ljubljanska komerci-
jalna družba z o. z.“

Ljubljana, Bleiweisova
cesta 18 (nasproti liceju.)

Dva strugarja
in več ključav-
ničarjev išče

„Kranjska tvornica že-
ljeza i bravarske robe“
u Kamniku.

Bizeljsko vino

letnik 1917, zajamčeno na-
ravno se odda v večjih mno-
žinah po K 8-50 liter. Poja-
snila daje

I. Jugoslovanski anon-
čni in informačni za-
vod BESELJAK & RO-
ŽANC, Ljubljana,
Frančevo nabrežje 5.

Drva

bukova meterska se ku-
pijo. — Ponudbe franko
Ljubljana na

I. Jugoslovanski anon-
čni in informačni za-
vod Beseljak & Rožanc,
Ljubljana,
Frančevo nabrežje 5.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje,
uniči pri človeku in živini
mazilo zoper srbečico.
Brez duha in ne maže
perila. 1 lonček za eno
osebo 4 K. Po pošti 7 K
poštne prosto. Prodaja
in razpošilja lekarna
Trnkoczy v Ljub-
ljani, zraven rotovža.

5000 škatelj
cigaretnega papirja
300 grossov
drukarev 1 in 2

in 300 partij
igralnih kart
progama na debelo.
„Agentura“, Maribor,
Poštno ležaje.

! Kmetovalci pozor !

Mline za vejati
in
čistilne stroje

za žito dobite najceneje,
ali pa tudi na obroke pri

I. PUČKO, izdelovatelj či-
stilnih strojev,
Budina — Ptuj.

Kontent

prašek za perilo, je edini
pralni prašek, kateri da perilo
prijeten duh ga desinficira in
naredi snežnobelega. Ta pra-
šek je za vsakega bolnika in
okolice neobhodno potreben.
Izdeluje se edino le v labo-
ratoriju med. drogerije O.
Šinkovec, Kranj. — Glavna
zaloge za Ljubljano drogerija
I. C. KOTAR, Wolfova ulica.

Tračnice

večja množina v težini
9 do 12 kg za meter

se kupi.

Ponudbe pod

Šentjanški premogokop

AND. JAKIL,
Dolenjsko.

Dva strugarja

in več

ključavničarjev

išče „Kranjska tvornica
željezne i bravarske
robe u Kamniku“.

Kupim
dobro ohranjen
pianino

ali

kratek klavir.

A. GERNEK,
Krašnja, p. Lukovica.

Kupim

vsako množino čistega

rumenga voska

po najvišji dnevni cen.

OROSLAV ČERTALIČ
Ljubljana, Resljeva
cesta št. 20.

K. Linhart, urar

Marija Terezija c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih
in niklastih ur kakor Omega,
Schaffhausen, stenske ure
z nihalom po najnižji cen.
Popravila se sprejemajo vsaki
čas in se solidno izvrše. 990

**Priporočamo edino tovarniško zalogo
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov.
Dobijo se potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko
in manufakturno blago.

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip, za vodo
desno.

Rudeče maline

za eksport kupuje „BALKAN“, trgovska, spedijska in komi-
sijska del. dr. v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 33. Prosi
se natančne pismene ponudbe.

Državne toplice

Dobrna pri Celju (prej Neuhaus)

Visokoradioaktiven termalni vrelec 37° C.

Izvrstni zdravilni uspeh pri ženskih boleznih, pri obolenju živcev, revma-
tizmu itd. — Moderni zdrav. pripomočki, deloma na novo vpeljani po
vzorcu dunajske ženske klinike.

Zdravnik: Dr. Benjamin Ipavic iz ženske porodniške klinike prof. Ernsta
Wertheim-a na Dunaju.

Prospekte daje topliško upraviteljstvo v Dobrni.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

— ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884 —

sprejema

v elementarnem in življenjskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

— Zahtevajte prospekte —

katera pošilja in daje vsa potrebna pismena in ustmena pojasnila 771 1

Glavno zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Stari trg štev. 11.

Sprejemamo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.

Minski kamen

za žrmlje in

brusilni kameni

vsake velikosti se prodajo.

Cena po dogovoru.

Jožef Planina,
Rog. tec, Štairsko

Veščak

v lesni

industriji

Slovenec, 36 let star, več-
letni vodja večjih lesnih
podjetij in žag, popol-
noma verziran v moder-
nem obratovanju žag ter
lesnih industrij, išče v
jugoslovanski državi v
večjem podjetju vodil-
nega mesta. — Ce-
njene ponudbe pod „I. K.
1883“ na upravn. lista.

Angleška

čudatvorna mast

bladi, čisti, mehča

izvlači tuje tvari-

ne, prepreči za-

strupljenje krvi

in operacije.

Vpošilja samo proti predpla-

čilu franko K 8-80 za 1 dozo.

Lekarna Thierryja v Pregra-

du, glavna zaloga v Ljubljani

R. SUŠNIK, Marjina trg štev. 5

in vse druge lekarne.

Mi snažimo samo z

„HIF“

krema, ker je ravno radi

svojih sestavin najboljša.

Gle! plakate na vseh re-

klamnih deskah. Samo

na deželo. Glavna zaloga

Oroslov Čertalič

LJUBLJANA,

Resljeva cesta 20.

40 lesnih delavcev

se rabi takoj za sekanje smrekovega lesa. Pogod-
nina za 1 m³ znaša 6-80 K. Stanovanje v gozdni
baraki. Živež se dostavi iz rudniškega konzuma po
cenah, kakor drugim rudniškim delavcem. — Reflek-
tanti naj se zgledajo pri ravnateljstvu

„Trboveljske premogokopne

družbe“ v Zagorju ob Savi.

PRISTNO FRANCOSKO NAMIZNO**OLJE PRIMISSIMA****JULIJ MEINL, LJUBLJANA.**

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.
(37. nadaljevanje.)

Marija je rekla hišini, da je ne potrebuje; nato si je gladla nohte, pozneje pa si je nataknila več lepih prstenov. Zatem se je obrnila k meni.

»Ali sem videti zala?« me je vprašala skrbno. Nasmehnila sem se. Ali je bila videti zala? Nikdar nisem videla zaljše slike in se nisem obotavljala ji to povedati.

»Mislite li, da me bodo občudovali?«

»Prepričana sem, da te bodo.«

Hladno se je nasmehnila. »O, potem bo pa na ljubosumna?«

»Prosim te, kdo pa?« sem rekla.

»No, Rudolfova trapasta, ošabna belgijska žena.«

»Marija, tako pa ne smeš govoriti; ne slišim rada tega; to ni res.«

Oči so se ji zlobno svetile. »Nič ne de; vi bi jo sovražili, da bi vedeli vse, kar jaz vem. Ona dela Rudolfovo življenje nesrečno; noče ga razumeti in namesto, da bi mu bila v pomoč, ga vleče navzdol. Štefanija ni drugega kakor bedakinja. O, Marija, Rudolf je tako nesrečen; vsi so zoper njega, jaz pa si želim, da bi mogla biti vedno pri njem. Ako pridejo neprimlik, ga jaz nikdar ne zapustim.« Te poslednje besede je izgovorila hitro in pridružno, nato pa je prišla Neža oznaniti, da kočija že čaka.

Marija je nosila svetlo modro rumeno obrobjeno obleko, eno izbranih Spitzerjevih stvaritev, v bluzi pa se ji je lesketal trak z dijamanti; nisem si mogla kaj, da si ne bi mislila, da sta ona kakor njena mati nosile preveč dijamantov.

Gospa Večera je imela črno žametasto obleko, z zavratnico iz dijamantnih bršljanovih peres, in dijamantne zaponke so ji pritrjevale belo čaplino pero v lasih. Hana je bila oblečena preprosto belo, niz biserov je bil edini njeni nakit.

Hotela sem se ravno posloviti, ko je Marija vzkliknila:

»Storite mi uslugo, ako me ljubite, Marija.«

»Kaj pa?« sem vprašala.

»Dovolite, da se peljem na poslaništvo z vami; saj ni daleč, in mama in Hana boste imeli več prostora brez mene.«

Privolila sem. Tedaj je prišla Neža s kožuvino obrobjenim večernim plaščem, in skupaj smo dol odšli.

Kakor hitro sva bili sami, mi je Marija ovila roke okrog pasu. »Oj, kako dobro mi dene, da nisem zaprta z mamo v drugem vozu; ves čas bi mi delala pridige.« In tresla se je pri teh besedah.

»Kaj pa te je tako ganilo, draga?« sem vprašala. »Opazila sem, da si bila ves večer vsa iz sebe.«

»Oj, Marija, pisal mi je, nekaj ga tare; hoče me videti. Kako si želim, da bi vrgel vse skupaj proč pa šel z nami na Rivijero...« Tedaj pa smo dospeli do poslaništva in Marija me je poljubila, se poslovila ter se pridružila materi in sestri.

Pozneje sem izvedela vse o Marijinem vedenju tistega nesrečnega večera, ki se je nad njim škandalizirala vsa dunajska družba. Ples je bil sijajna prireditvev in cesarska rodovina je bila že navzoča, ko so Večerovi dospeli tja. Marija je bila privlačila vseh oči, po večini zbog njene lepote, nakaj pa tudi zaradi tega, ker je seme, ki ga je zasejala jezičnost gospoda Pechyja, že začelo roditi sad. Rudolfovo ime so družili z njenim in mnogo dobro poznanih žensk je gledalo Marijo z grajajočimi pogledi. Tako ravnanje je razkazalo že itak presilno razdraženo dekle, in ko so cesarski gostje stopali po plesni dvorani in nagovarjali svoje znance, je Marija kar koprnela po maščevanju. Nasmehnila se je, ko je Rudolf izpregovoril nekaj besedi z njo, ko pa je Štefanija prišla mimo, ji je pogledala naravnost v obraz in ni priznala njene navzočnosti. Oči obeh žensk so se srečale, in pripovedujejo mi, da so bile pa že take kakor dveh tigrinj, ki pazita na skok.

Gledalci so ostrmeli, in ravno ko so vsi ugli-bali, kaj se bo zatem zgodilo, je Marija udarila enkrat, dvakrat z nogo ob tla z izrazom največjega zaničevanja, nato pa je vrgla glavo nazaj.

Baronica Večera, ki je vsa prestrašena opazovala ta prizor, je zdaj prihitela vsa rudeča od jeze in sramote vsled javnega razžaljenja prestolonaslednice po svoji hčeri. Prijela je Marijo za roko in pohitela iz dvorane. Njen odhod je izzval celo poplavo govorenja, in kmalu so se malone vsi navzoči, ki so bili marsikdaj deležni gostoljubnosti baronice Večere, kot »dobri kristjani« veselili bližnje družabne propasti njene hčere.

(Dalje prihodnjik.)

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Termalno-radloaktivno kopališče Toplice pri Novem mestu,

železniška postaja Straža-Toplice
zdravi: revmatizem, protin, neuralgijo (ischias), exudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomljenja kosti itd.
Sezija od 1. maja do 30. septembra.
Pojasnila daje brezplačno ravnanje. 1030

Najbogatejše sortirana papirna trgovina, katero sem prevzela od gosp. Fr. Igliča, v Ljubljani, na Mestnem trgu

prodam takoj

zaradi prevzetja velike parfumerije. Oni trgovec, ki kupi celo zalogo, ima prednost. Izrecno opominjam na: veliko izbero map, konceptnega, uradnega, ovojnega, svilenega papirja za klobuke (Hatpack), nad 1 milijon, ljubljanskih, umetnih, božičnih in novoletnih razglednic.

Marija Uran, preje Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.
Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe
v Ljubljani, Hilsnerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in edini strok. dežel. sodišča Ljubljana, Kongresni trg št. 15 (nasproti nunske cerkve). Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. 167

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zob (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno, masti, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvoda, Jovanović i Tomić, Mitrovica (S R E M.)

Stavbena trdka
VILJEM TREO
v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 10

si usoja naznaniti, da je zopet pričelas svo jim delovanjem in se priporoča za prevzemanje vseh v njeno stroko spadajočih del kakor: novih zgradb, prezidavanje, vsakovrstnih popravil, sestav načrtov, zadevnih proračunov, cenitev, tehničnih mnenj itd. v dolgoletno znani solidni in strokovnjaški izvršbi po najnižjih cenah.

Novo otvorena fabrika
šešira i kapa
u Sarajevu.

Javlja pošt. trgovcema iz mesta i sa strane, da je otpočela svoj rad, i da imade na stovarištu uvek gotove letnje kao i zimske robe. Naručebe izvršuje brzo i tačno. Cene solidne. Moli za poverenje kao i naručebe. S poštovanjem

Nikolić i Papaj

Mašičeva ulica broj 3, Novo Sarajevo.

Došlo je zopet
fino francosko in izvrstno jedilno olje
Vedno velika zaloga slivovke, ruma, brinjevca, riža, rozin in drugega špecerijskega blaga.
Gregorc & Verlič, Ljubljana,
cesta na Rudolfovo železnico 7.

Jaroslav Breuer

stavbenik

LJUBLJANA, Gosposka ulica št. 8.
sprejme več zidarjev in tesarjev v trajno delo za Javornik in Ljubljano. Na Javorniku preskrbljeno za hrano in stanovanje.

Ugašeno apno

dobavlja takoj

Simon Stössl, apnenica
Galleija (Keroška).

Tvarniška zaloga gramofonov in godbenih avtomatov

A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica 5
izvršuje vsa tezađevna popravila strokovno in ceno. Ugodna zamenjava obrabljenih plošč. Gramofoni z vinetom dmaria za gostinčarje

Prva celjska barvarija
In kemič. čistilnica, zavod za takojšnje snaženje madežev
Martin Taček, Celje
Gosposka ulica šte. 21.

Priporočam se za takojšnje umetno snaženje madežev, damskih in moških oblek, kakor za čiščenje in barvanje vseh vrst oblek v celih in posameznih komadih. Želne obleke na zahtevo v 24 urah. — Prevzema tudi zastoje, preproge, čloke itd. itd. v kemično čiščenje in shrambo.

Naznanila „Union-Propagande“ Maribor.

POZOR!

Naznanjam vljudno p. n. občinstvu, da sem s 15. julijem ot.rit prvo in edino slov. oblastv. konces. **POSREDOVALNICO** za obrat zemljišč: nakup in prodaja posestev, hipotekna posojila itd. itd. **K. TROHA.** Samo Maribor, Tegetthoffova cesta 30, pritličje.

Gospe in gospodične!

Naznanjam Vam, da sem otvorila
specijalno parfumerijo.

Imam velike izkušnje o kosmetiki, zato se lahko vsaka dama pri meni preskrbi z najboljšimi kosmetičnimi predmeti. N. pr. krema za lice, puder, šminka, prah, voda in krema za zobe. Barva za lase, brilantin, krema za roke, amerikanski Hair-Petrol za rast las itd.

Priporočam se za obilen obisk

Marija Uran.

Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Zidarje, tesarje

sprejme v večjem številu v stalno delo na Jese-nicah proti najbolj i plači, stanovanju v barakah, lastni skupni kuhinji itd., pod vodstvo zidar-skega polija g. Angela Battelina,

Stavbeno podjetje Viljem Treo.

Zglasiti se je v stavbeni pisarni v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. 10.